

JIWARI-PAYI

Yapirotantaki Judá-iti

¹ Aritaki kamaki Josué, inintaki Israel-iiti iyoti itzimi-rika ityaaroni iwayirityaa, ikowako-takiri Pawa, ikantziri: “¿Itzimika ityaaroni itonkairo iwayiri-tyaari Owintini-satzi?”

² Ari yakakiri Pawa ikantziri: “Iriitaki ityaaroni iwayiri-tyaari icharini-payi Judá, naaka kantakai-yaarini yaapitha-tantyaariri iipatsiti, iriitaki asitajyaaroni.”

³ Ikanta icharini-payi Judá ikaimakiri maaroni icharini-payi Simeón, tima ishininkathori inajiitzi, ikantakiri: “Thami antsipatawakaiyaa antonkairo kipatsi ipaitakinari. Thami awayiri-tyaari Owintini-satzi. Ari nonkimijatirori naakaiti, aritaki noyaatakimi pipatsitiki ipaitakimirri awiroka.” Imatakiro icharini-payi Simeón, iyaataa-jiita-nakiri ishininka-thori-payi.

⁴ Tonkajii-tanaki Judá-iti. Ikantakaakaro Pawa yapirotiri maaroni Owintini-satzi, aa-jatzi maaroni Nampitsi-wini-satzi. Tima oshiki-piro ikaratzi atziri iwamaakiri anta Poriryaarii-toniki. *

⁸ Ikanta iwayiri-takari Judá-iti yokaiti Aapatyaawini-satzi. Ikyaki inampiki, yapirotakiri iwisakiri maaroni, itaanakiro inampsiti.

---

* **1:4** oshiki-piro = 10,000

⁹ Ikanta yawisanaki Judá-iti iwayiri-tanakari Owintini-satzi nampiwi-tarori otzisi-masiki, Piryaariniki, aajatzi otaapiki owintini-pathatzti.

¹⁰ Ikanta yawisanaki Judá-iti iwayiri-tanakari Owintini-satzi nampiwi-tarori Aripiro-taariniki, ipaitawi-taitari pairani “4 Asitarorí Inampitsiti”, iwa-nakiri Sesai, Ahimán aajatzi Talmai, jiwari-payi inayitzi irirori.

Iwayiritantaki icharinipayi José

²² Ari ikantakari aajatzi icharini-payi José, iwayiri-takari Pawapankoni-satzi. Tima itsipatani iwiri Pawa yokaiti.

²³ Ityaantaki icharini-payi José jatatsini yaminaitiro Pawapankoniki, ipaitai-tziri pairani Tirimpyaari.

²⁴ Ikanta ijajiitanaki aminirori nampsisi, imonthaaka poñaanain-chari nampsiski, ikantawakiri: “¡Ayomparí! Pinisironka-tyaana, nonintzi piyomitainaro tsika ikyaa-piintaitziro nampsiski, aritaki nomatakimi awiroka naakamiithatimi.”

²⁵ Imatakiro iñaakai-takiri tsika ikinaitzi ikyaatitari nampsiski, ithonka yapirotakiri iwisakiri nampitarori anta. Iriima atziri yomitaa-kiriri ikyaatakari nampsiski, isinitakiri isiyi aajatzi ikaratzi ishininka-yitari irirori.

Ti imisitowanti icharinipayi pasini Israel-iiti

²⁷ Iriima Israel-iiti icharini-payi Manasés ti imatiri imisitowiri nampitarori Marankipankoniki, Impanikyaariki, Chariñaariki, Niyattoniki aajatzi Owayirii-toniki. Irojatzi ikanta inampijitaro Owintini-satzi anta.

28 Ikanta ishikitanaki apaata Israel-iiti tzimanaki isintsinka, isintsiwintajiri yantawaitakairi Owintini-satzi, titzimaita imisitowiri inampiki.

29 Ari ikimitakari aajatzi Israel-iiti icharini-payi Efraín ti imatiri imisitowiri Owintini-satzi nampitarori Pithatoniki. Iro inintaki intsipatyaaari inampityaaro inampiki.

30 Ari ikimitakari aajatzi Israel-iiti icharini-payi Zabulón ti imatiri imisitowiri Owintini-satzi nampitarori Sankaariniki, aajatzi ikaratzi nampitarori Katarosi-taariniki, irojatzi inampiyitakaro Owintini-satzi inampiki itsipatakari icharini-payi Zabulón. Isintsiwintziri yantawaitakairi.

31 Aajatzi ikimitaka Israel-iiti icharini-payi Aser ti imisitowiri nampitarori Tampatzikaariniki, Simaaki, Waiyajaariki, Amatawyaariniki, Waiyajaaroki, Asitakotaariniki aajatzi Kaankiiriniki.

32 Itsipatakari icharini-payi Aser inampitaro Owintini-satzi asitarori inampi anta, ti yoimisitowiri.

33 Ari ikimitakari aajatzi Israel-iiti icharini-payi Neftalí ti imatiri imisitowiri nampitarori Ooryaa-pankoniki aajatzi Akapankoniki. Ari itsipatakari Owintini-satzi inampitaro iipatsitiki. Oshiki isintsiwintakiri impira-yitari Ooryaa-pankoni-satzi aajatzi Akapankoni-satzi.

34 Iriima Tonkaarisatzi imisiyakiri Israel-iiti icharini-yitari Dan, inampiyi-tyaaro tonkaariki otzisi-masiki, ti isinitajiri yoirinki otaapiki owintini-pathatzti.

2*Ti imiraawintaitairi Pawa*

⁶ Ikanta iwithata-kaanajari Josué maaroni ishininka-payi, jatayitanaki yaayitiro iipatsiti okaratzi ipayita-kiriri.

⁷ Tima oshiki ipinkathata-piintakiri Israel-iiti yoka Pawa ainiro yañaawita Josué. Ari ikantzi-takarori ikamajira, tima ainiro yañaayitzi antarapiro-payi yotakotzirori tsika ikanta inisironka-takari pairani Pawa.

¹⁰ Ikanta ikamayitaki ikaratzi tsipayi-takariri pairani Josué. Ari ikantzi-takari ikaratzi owakira tzimayi-witaa-chari, kaari yotako-piro-tirini Pawa tsika ikanta inisironkatari pairani ishininka-payi.

Yapiitajiro Israel-iiti Ipiyathatari Pawa

¹¹ Tima kowiinka okantzi-motari Pawa okaratzi yantayi-tanajiri Israel-iiti, ipinkatha-waita-sitakari isiyakaaro pawaniro Inkaniwiri.

¹² Ti imiraawinta-najiri Pawa, Iwawani pairani iwaisatzitini owawisaa-kotairiri isaikawitaka Apitantoniki. Ipinkatha-waita-sitakari iwawani asitarori inampi itsipataari inampijii-taaro. Irootaki iwatsimaan-takariri Pawa.

¹³ Tima ipinkatha-waitakiri isiyakaaro pawaniro Inkaniwiri, aajatzi osiyakaaro pawaniro Impokiomara. Ti imiraawintajiri Pawa.

¹⁴ Antaro ikisanaka Pawa, yooka-nakiri Israel-iiti. Ikantakaakaro impoki kosintzi-payi inampiki, ikositakiri okaratzi tzimimo-tziriri. Ipokapaaki owayiri-payi, ti onkanti impiyat-wakyaari.

¹⁵ Ijatawijiitaka iwayirityaa, ti intsipatanajyaari Pawa imatantyaariri iwayirityaari. Irootaki ikantzi-takariri, imonkara-takiro Pawa okaratzi ikantakiriri. Tima oshiki ikimaatsi-waitaka Israel-iiti.

¹⁶ Irootaki ikantakaan-takarori Pawa intzimi jiware-payi, iriitaki saikakaa-yitajirini Israel-iiti. Iri ookakaa-witairini aririka inintaitimi yaapithaitiri iipatsiti. *

¹⁷ Titzimaita inkimisantiri ijiwariti-payi, iri ininta-pirotaki impinkatha-waitakiri pawaniro. Ti ishintonaki iwashaantziro tsika ikantayita pairani iwaisatziti ikimisantziro ikantakaantani Pawa. Iwashaanta-nakiro irirori-payi.

¹⁸ Aririka inkanta-kaiyaaro Pawa intzimi ijiwariti Israel-iiti, tima iriitaki jiwayitziriri. Ainiro yañaayitzi ijiwariti, itsipata-piintari Pawa yoka jiwari, ikisako-wintari iwayiriyita. Tima oshiki inisironka-takari Pawa yokapayi Israel-iiti, ikimiri ikaminthaa-jiita okantakaaro impira-waititar, aririka inkimaatsita-kayi-tyaari aa-jatzi.

¹⁹ Iro kantacha, aririka inkami-rika ijiwariti-payi Israel-iiti, yapiita-najiro ikaaripiro-waitzi, imapiro-tatziiro ikaaripiro-waitzi, yanaakiri ikaariprotaki pairani iwaisatziti, ipinkatha-waita-sitari isiyakaaro pawaniro-payi. Ti ininti iwashaantajiro, oshiki ayimawai-tziri yantayitiro.

---

* ^{2:16} jiwari-payi = aminako-tantazziiri. Tima iriitaki aminiori ikisa-wakaa-jiita Israel-iiti. Iro kantacha, ti apatziro yaminiro ikisawakaita, tima iriitaki ijiwaritari Israel-iiti, ijiwatziri aa-jatzi owayiri-payi. Irootaki ipaitan-tariri “jiwari”

20 Tima antaaro iwatsimaakiri Pawa yoka Israel-iiti, ikantanaki: "Ikantakaan-tziro Israel-iiti ithainka-kiro nokasiya-kayiriri pairani iwaisatziti-payi, ti ininti inkimisantajina,

21 irootaki airo nomisitowan-taari asitarori pairani inampipayi, kaari itsinampai yoimisitowiri pairani Josué ainiro yañaawita."

22 Tima inintzi Pawa iñiirimí Israel-iiti impiya-siritaji inkimisantajiri, isiya-kota-jiityaari iwaisatziti ikimisantakiri pairani irirori.

23 Irootaki ikantan-takari Pawa intsipa-tyaari Israel-iiti asitarori pairani inampi anta. Ti yoimisitowiri sintziini, tima ti isininitiri yapirotiri Josué.

3

Otoniel

7 Imapirotakiro Israel-iiti ikaaripirotaki ti ookimota-jyaari Pawa, yooka-nakiri. Iwawaniwaita-sitakari Inkaniwiri, aajatzi isiyakaaro Inkaari-wiri.

8 Antaroiti iwatsimaakiri Pawa yokaiti Israel-iiti, isinita-nakiri imapirotiri impira-waityaari Cusan-risataim pinkatha-ritatsiri Osampanaaki saikatsiri Tonkaironiki. Tima osamani impira-waitakari okaratz 8 osarintsi isaikawaiataki.

9 Ari ikowa-kotairi Pawa yokaiti Israel-iiti intzimaji kisakowinta-jyaarini. Iriitakira itomi Cenaz, paitachari Otoniel, iyaapitsi iririntzi Caleb.

10 Inampi-siritan-tanakari Itasorinka Pawa yoka Otoniel, itanakaro ijiwatziri Israel-iiti, jataki iwayirityaa. Isinita-kiniri Pawa

iitsinampairi Cusan-risataim pinkatha-ritatsiri Tonkaironiki.

¹¹ Osamani isaikawaitaji kamiitha Israel-iiti okaratzi 40 osarintsi, irojatzi ikamantajari Otoniel itomi Cenaz.

Aod

¹² Yapiitajiro Israel-iiti ikaaripirotsi-motairi Pawa, ari ikantakaakaro Pawa ontzimi-motiri isintsinka Eglón pinkatha-ritatsiri Athataawiniki, iriitaki owayirita-kariri Israel-iiti. Okantakaan-tzirori ikaaripirotsi-motakiri Pawa.

¹³ Ikanta iwinkathariti Athataa-wini-satzi yaapatyaakari iwinkathariti Pityaankaarini-satzi, aajatzi Otinkanaawini-satzi, ipokajiitaki iwayiritarri Israel-iiti, yaapithatakiri inampsitsiti ipaitaitziri Kapashaa. *

¹⁴ Tima okaratzi 18 osarintsi impiratai-takari Israel-iiti impiratari iwinkathariti Athataa-wini-satzi.

Iwakiri Aod pinkathari Eglón

¹⁵ Ikanta Israel-iiti ikowa-kotairi Pawa. Ikan-takaakaro Pawa intzimaji pasini kisakowinta-jyaarini, iriitaki Aod itomi Gera, ishininkamirinka Benjamín-iiti, ampatintsi inatzii. Ikanta ityanta-kiniri Israel-iiti isintsiwintakiri yamaitiniri kiriiki yoka Eglón iwinkathariti Athataa-wini-satzi.

¹⁶ Iwitsikaki Aod iyotsiro-miniti, apimini ithoy-impitakiro, ti osantha-piroti. Yoosota-kotakaro irakoki imana-kotan-takaro iithaariki. †

---

* **3:13** Kapashaa = Kasiryaaari   † **3:16** ti osantha-piroti = apako-nakiro ako osanthatzi

¹⁷ Ipoñaa ijataki yaanakiniri sintsiwintan-tziri yaitiniri kiriiki yoka Eglón iwinkathariti Athataawini-satzi. Iriipirori wathantzi ikanta atziri Eglón.

¹⁸ Tima imatakiro ipakiri isintsitan-tziri yaitiniri kiriiki, ari iwithata-waari Aod ikaratzi itsipayitakari.

¹⁹ Ikanta yariitaka isaikira iwawani-waitasitari saikatsiri okaakitapaji Pinaironchaarini, ipiyaja Aod isaikinta Eglón, ikantapajiri: “Pinkathari, tzimatsi ñaantsi nonintziri nonkaman-timiro apaniroini.” Ari yakanaki irirori, ikantzi: “¡Pisitowa-jiiti!” Sitowajiitanaki inampiri-payi irirori.

²⁰ Itsitoka-paakari okaakiini Aod isaiki yamasawiryaa-wajiita. Ikantzi Aod: “Namatziimi iñaani Pawa.” Ari ikatziyanaka Eglón.

²¹ Iwaanka-nakiro Aod yampati irako, yaakiro kotsiro-mini imanakiri owiraari iithaari irakopiroki, isatairai imotyaaki,

²² iponkitzita-kiniri, othonka okyaa-kotanaki okawi iyotsiro-mini, ti ositowajiro, jataki ishiitothatoki.

²³ Ari isitowanaki Aod intakiroki, yasitanakiro kamiithaini, isatika-najiro asitako-rontsi.

Iyoitakiri owantain-tsiri

²⁴ Ikanta isitowanaji, ari ipokajiita-paaki impiratani-payi pinkathari, iñaapaa-tziiro asitaka pankotsi, ikantajiitzi: “Aama isapokatyaas isita.”

²⁵ Ikanta iyaawinta ti iyoti opaita yantziri kaari yasitaryaan-taaro, yasitaryaa-kotakiri, iñaatziiri inaryaka iwinkathariti, kamaki.

Yapiroi-takiri iwayiritaitari Athataa-wini-satzi

²⁶ Ikanta yaminajiakiro opaita ikamantakari, siyanaka Aod. Ikinanaki isaikayitzi isiyakaaro pawaniro-payi, awisakotaji anta ipaitai-tziro Ya-wotsiti Witzintziwini.

²⁷ Ikanta yariitaja iipatsitiki ishininkaiti Efraín-iiti, ityoota-paaki. Oirinka-jiitaja Israel-iiti, iriitaki jiwatajirini maaroni.

²⁸ Ikantakiri: “Piyaatina, tima isinitakiri Pawa awayirityaari Athataa-wini-satzi.” Iyaataa-jiita-nakiri, ithonka yaapaakiro imontyiita-piinta Owaryiinkaariniki, ti isiniti aparoni awisatsini anta.

²⁹ Tima omapiro ishikitzi Athataa-wini-satzi iwamaitaki aajatzi iriipirori owayiriiti. Tima tikatsi aparoni siyatsini. ‡

³⁰ Ari okanta yapiroi-tanta-kariri Athataa-wini-satzi, iriitaki apirotakiri Israel-iiti. Okaratzi 80 osarintsi isaikawaitaji kamiitha tikatsi maimanitirini.

Iwawisaa-kotantaji Samgar

³¹ Ikanta imatantaki Aod, iriira matanajirori Samgar itomi Anat, iwamaaki irirori os-hiki Kinawaita-niriiti iminthalowan-takari ipirapayi. Irijatzi kisakowintaariri Israel-iiti. §

---

‡ 3:29 oshiki-piro = 10000   § 3:31 oshiki = 600; ipira = vaca (buey)

4

Débora aajatzi Barac

¹ Aritaki kamaki Aod, ari yapiita-najiro Israel-iiti ikaaripirotzi-mota-najiri Pawa.

² Irootaki isinitan-takariri imaimanitiri Jabín pinkatha-ritatsiri nampitsiki Kaankiityaa-winiki saikatsiri Owintiniki. Tima tzimatsi jiwatziriri iwayiriti Jabín ipaita Sísara, iriitaki nampitarori anta ipaitai-tziro Oshironka-wini Irasi Pasinisatziiti.

³ Ikanta yokaiti Israel-iiti ikowa-kotairi Pawa inkisako-winta-jyaari, tima iñaakiro otzimi-motziri pinkathari Jabín oshiki isiyako-minto asirota-tsiri iwayiritan-tyaari. Tima oshiki iwasinonkaa-waitakiri aajatzi Israel-iiti okaratzi 20 osarintsi. *

Okaimakaan-takiri Débora yoka Barac

⁴ Ari opinkathari-wintziriri Israel-iiti aparoni kooya opaita Débora, Kamantantzinkaro onatzii, irootaki iina paitachari Lapidot.

⁵ Iro amita-piintari Débora osaiki kompirotapisiki, irootaki ipaitai-tziri anta oyompirositi Débora, saikatsiri niyaanki-thaki awotsi jattachari Tonkaironiiitoniki irojatzi Pawapankoniki iipatsitiki ishininka-mirinka Efraín-iiti. Ari ijatasitzirori Israel-iiti amina-kotiniri imaimanitawakaa-jiita.

⁶ Okanta apaata pinkatharo Débora otyaantaki inkaimaitiri Barac itomi Abinoam, nampitarori Tasorintsiwiniki iipatsitiki ishininkaiti Neftalí-iti, okantziri: “Tima pinkimi ikantakaan-takimi

---

* ^{4:3} oshiki = 900

Pawa, Iwawani Israel, ikantzimi: ‘Pijati, patotiri pishininka tonkaariki ipaitai-tziro Piyopathaitoni, piyosiiti oshiki owayiriiti inkarati paanakiri, iriira ishininka-mirinka Neftalí-ití aa-jatzi ishininka-mirinka Zabulón-iiti. †

⁷ Ari nonkaima-siritakiri naaka Sísara ni-jaatinkaki Tirimpyaaroki, tima iriitaki jiwatziriri iwayiriti Jabín, tzimatsiri isiyako-minto-payi. Tima nosinita-kimiri naaka papirotiri.’ ”

⁸ Ari yakanaki Barac ikantzi: “Aritaki nojataki aririka piyaatakina awiroka. Airorika piyaatana, airora nojatzi.”

⁹ Okantzi Débora: “Aritaki noyaatakimi. Iro kantacha airora itharowintaitami awiroka, tima iro kooya isinitakiri Pawa owamairi Sísara.” Ari okatziyanaka Débora, jataki Tasorintsiwiniki, otsipata-nakari Barac.

¹⁰ Ari yapatotakiri Barac ishininka-mirinka Zabulón-iiti aa-jatzi Neftalí-ití, oshiki ikarajiitzi owayiriiti ijiwatziri irirori. Ari otsipatakari Débora yoka Barac otonkaanaki.

Imataitakiri iwayiritaitari Owintini-satzi

¹¹ Ari isaikiri anta aparoni atziri paitachari Heber, iriitaki ishininka Asiropakoriiti, icharinita-nakari Hobab, irikonkiri Moisés, ti intsipatyaaari ikarawi-jiitari ishininkaiti, iwitsika-jiitzi iwanko-thaanti otaapiki ipaitai-tziro Owayii-winiki, otsipa-nampitari Tasorintsiwini.

¹² Ari ikamantai-takiri Sísara, ikantai-takiri: “Ipoka-sita-tziimi Barac, itomi Abinoam, jiirinta itonkajitaki otzisiki Piyopathaitoniki.”

---

† 4:6 oshiki = 10000

¹³ Ari yapatota-nakiro Sísara isiyako-mintopayi asirota-tsiri, yapatotakiri iwayiriti aa-jatzi ikaratzi aapatyaaariri, nampitarori anta Oshironka-wini Irasi Pasini-satziiti, jaitijiitaki irojatzi nijaatinkaki Tirimpyaaroki.

¹⁴ Okantanakiri Débora yoka jiwari Barac: "Pijati, irootaki iroka kitaitiri inintakaa-kimirri Pawa piitsinampairi Sísara. Tima iriitaki Pawa jiwatirini piwayiriti-payi." Ari yoirinkanaka Barac ipoñaakaro otzisiki Piyopathaitoniki, yaanakiri maaroni iwayiriti.

¹⁵ Ikanta yariitaka Barac itsipatakari owayiriti-payi imanata-paakiri Sísara, antaro ikompita-kaanakari Pawa iwayiriti Sísara, ti iyotanajiro otzimi isiyako-minto. Irootaki yayiitan-tanakari isiyako-mintoki Sísara, siyanaka.

¹⁶ Iro kantacha Barac iyaariki iwanakiro isiyako-minto-payi aajatzi iwayiriti-payi Sísara, iyaatawajiri anta Oshironka-wini Irasi Pasini-satziiti. Ari yapirotakiri iwamaakiri maaroni iwayiriti Sísara. Tima tikatsi aparoni awisakotaa-tsini.

Jael owa-kiriri Sísara

¹⁷ Ikanta isiyawitaka Sísara ariiwitaka owanko-thaantiki Jael, iina Heber, ishininka Asiropakoriiti, tima kamiitha yaapatyaaari Jabín yoka Asiropakoriiti.

¹⁸ Okanta ojatanaki Jael omonthawakari Sísara, owithata-wakari, okantziri: "Pimpoka-waiti nowinkathariti, airo pitharowawaytzi." Irootaki ikyaanta-paakari owanko-

thaantiki, omanawakiri iroori opasikan-takari manthakintsi-masi.

¹⁹ Ipoñaa ikantakiro irirori: “Nonintzi pimpina kapichiini nijaa, aatyiina nomiri.” Ashipiryaa-kota-kiniri misinantsi-nakiki ipyaatai-tziri owaaki thomitsi, opakiri irawaki. Aajatzi opasikan-tanaari manthakintsi-masi.

²⁰ Ipoñaa ikantziro Sísara iroka Jael: “Arira pinkatziyatyi ii kyaa-piintai-tzira piwanko-thaanti, tzimatsi-rika pokatsini, isampita-paakimi inkantimi: ‘¿Tzimatsima saikatsiri aka?’ Pinkanti awiroka: ‘Tikatsi saikatsini.’”

²¹ Tima ayimata-kitziri imakori Sísara, imaa-pirota-nakitzii imaanaki. Okanta Jael, iina Heber, aaki osataa-minto, aaki inchaki iwatzika-koitan-tarori owanko-thaanti, onosikasita-nakari tsika inaryaaka imayira Sísara, opaikakiniri inchaki iitoki, owatzika-kotakiri kipatsiki. Ari okantakari ikamantakari Sísara.

²² Ikanta yariita-paaka Barac yamina-minatziri Sísara, omonthaa-wakari Jael, okantawakiri: “Pimpoki, jiirinta atziri pamina-minatziri.” Ikanta ikyappaaki Barac owanko-thaantiki Jael, iñaapaa-tziiri Sísara inaryaaka kipatsiki, owikakari iitoki inchaki, kamaki.

Iwamaitakiri Jabín

²³ Ari ikinakaa-kirori Pawa imatanta-karori Israel-iiti yiitsinampaakiri iwayiriti Jabín pinkatha-ritatsiri Owintiniki.

²⁴ Tima oshiki iñaasintsi-waitaka Israel-iiti imatanta-karori yiitsinampairi Jabín pinkatha-ritatsiri Owintiniki, irojatzi yapiroton-takariri.

6*Gedeón*

¹ Ari yapiita-najiro Israel-iiti ikaaripirotzimotairi Pawa, ikantakaari Pawa yokaiti Maimani-wini-satzi impira-waityaari Israel-iiti, okaratzi 7 osarintsi.

² Tima aikiro ijatakaa-tziiro Maimani-wini-satzi imapirotziri impira-waitari Israel-iiti. Oshiki itharowan-takari yokaiti, yaminajiitaki Israel-iiti tsika omorontayita impirita otzismasiki, omanajiitaka anta.

³ Okanta otzimawita-piintara iwankiwairi Israel-iiti, ipokajiitzi Maimani-wini-satzi, Otinkanaawini-satzi, aajatzi poñaayita-chari isitowa-kirotzi ooryaatsiri, iwayiri-minthatari Israel-iiti.

⁴ Inkyaayitaki iipatsitiki ithonki-tziri maaroni iwankiri, ithotyiilo ijayitaki okaratzi tzimayita-tsiri nampitsi anta Sintsi-winiki. Ithonki-tziri maaroni iwankiri, tikatsi iwajyaa, ithonki-tziri yayitziri ikaratzi ipirayitari, aajatzi ikyaakoitari.
*

⁵ Tima oshiki ikaratzi ipokajiitzi, yamayitaki iwanko-thaanti-payi, ipira-payi, ti iyoitiri tsikarika ikaratzi oshiki-piro ikarajiitzi. Iriiwaitaki tsitsiri-payi thonkirori owaantsiki iwaro pankirintsi. †

⁶ Irootaki ikowityaa-waitan-tajiitari Israel-iiti ikantakaan-tziro Maimani-wini-satzi. Ari ikowakotairi Israel-iiti inkisawinta-jyaari Pawa.

* **6:4** ipirayitari = oisha-payi (ovejas), vaca-payi (bueyes); ikyaakoitari = asno, burro   † **6:5** ipira = [ganado, camello]

⁷ Ikanta ikowa-kotairi Israel-iiti yookakaa-wintairi Pawa imaimani-waitziri Maimani-wini-satzi,

⁸ ityaantaki Pawa aparoni Kamantan-tzinkari, iriitaki kamanta-paakiriri, ikantziri: “Iroka ikantzi Pawa, Iwawani Israel: ‘Naaka omisi-towaimi Apitantoniki, naaka aajimiri impira-waitaitami.

⁹ Tira apatziro nookakaa-wintajimi impira-waitami Apitantoni-satzi, nookakaa-wintzi-taami inintawi-jiita impira-waityaami pasinipayi. Piñaayitakina awirokaiti tsika ikanta nomisitowan-takariri naaka yokaiti, nasitakaa-jamiro maaroni iipatsiti.

¹⁰ Iroka nokantaki: Naaka Piwinkathariti, Piwawani. Airo pipinkatha-waitziri iwawa-nirotipayi Otsisi-wini-satzi, aritaki saikajimi kipatsiki yasiwitari iriroriiti pairani. Iro kantacha ti pinkimisanta-jiitina awirokaiti.’ ”

Ijiwaritan-takari Gedeón

¹¹ Ari ipokakiri Imaninkariti Pawa, isaikapaaki okanta-tapi-sitaka inchato anta Maniraaniiki, iroka inchato irasi aparoni atziri paitachari Joás, ishininka-mirinka Abiezer. Tzimatsi aparoni itomi ipaita Gedeón, iriitaki saikain-tsiri ikawirinkaita-piintziro chochoki iraitziri, itikaki-waitzi iwankiri imananikiini, airo iñaantari Maimani-wini-satzi. ‡

¹² Arira iñaakakari Imaninkariti Pawa yoka Gedeón, ikantapaakiri: “¡Ñaapirori pinatzii awiroka, irootaki itsipatan-tamiri Pawa!”

---

‡ 6:11 inchato = encina

¹³ Ari yakanaki Gedeón, ikantziri: “Ñaamisa, nowinkathariti, arimi intsipatyaaana Pawa, ¿ipaitama awishi-motan-tanari irokapayi? ¿Ipaitama kaari itasonka-wintantari ikimitaakiro pairani yookakaa-wintantairi Apitantoniki? Ikinkithata-kotakiro nowaisatzitini-payi okaratzi kaari iñaapiintaitzi imayitakiri pairani Pawa. Irooma iroñaaka, ti imiraawintajina, isinitakiri Maimani-wini-satzi impira-waityaana.”

¹⁴ Ari yamina-nakiri Pawa, ikantanakiri: “Pijati, tima sintsiri pinatzii, aritaki piyawisaa-kotairi pishininka Israel-iiti impira-waitakari Maimani-wini-satzi. Naaka otyaantzimiri.”

¹⁵ Iro kantacha Gedeón, yapiita-najiri ikantziri: “Ñaamisa pinkathari, ¿tsika nonkinika nowawisaa-kotajiri naaka noshininka Israel-iiti? Tima ti niriipiroti nokaratzi noshininkai-titari Manasés, naaka iyaapitsi.”

¹⁶ Ikantzi Pawa: “Aritaki pimatakiro, tima naakataki tsipatyaaamini. Aritaki piitsinampaakiri Maimani-wini-satzi pinkimita-kaantiri yiitsinampai-tziri aparoni atziri.”

¹⁷ Ikantzi Gedeón: “Iriirika Pawa ninta-kayinarori, nonintzi piñaakainaro noyotan-tyaari iriita-jaantaki kinkitha-waita-kayinari.

¹⁸ Nonintzi piyaa-kota-wakina aka irojatzi nompiyan-takyaari, nonintzi naakitimi piyaari.” Ikantzi Pawa: “Ari nosaikawaki aka, irojatzi pimpiyan-takyaari.”

¹⁹ Jataki Gedeón, iwamaaki kiripiri ipira, ikotsitakiri. Ipoñaa yaaki iwankiri-pani, irootaki

yatantani kaari ikonowi siñatsini. Ititanakiri iwatha kantziriki, irooma iyaaki yookanakiro kowitziki. Yaakota-nakiri okanta-tapisita inchato, yasitakai-yaari Pawa. §

²⁰ Ari ikantanaki Imaninkariti Pawa: “Payiri wathatsi aajatzi patantari kaari siñatsini, piwiri mapiki, pisaitan-tyaari iyaaki.” Imatakiro Gedeón ikantakiriri.

²¹ Iwaanka-nakiro ikotzikiiri Imaninkariti Pawa, itzinkan-takari wathatsi, imatakiro yatantani kaari ikonowaitzi siñakaironi. Apatha-kiro opaamatanki mapiki, apirotakiri otaakiri wathatsi aajatzi yatantani. Ari ipyaanakari Maninkari ti iñaawajiri tsika ikinanaki.

²² Ikanta iyotanaki Gedeón omapiro iñaakiri Imaninkariti Pawa, itharowanaki, ikantanaki: “¡Ñaamisa Pawa, noñaa-porotajiri Pimaninkariti!”

²³ Ari ikantanakiri Pawa: “Airo pitharowantawaitari, airo pikami. Aritakipisaika-waitaji kамиitha.”

²⁴ Arira ipiriintanaki Gedeón pomipirini-mintotsi ipinkathata-nakiri Pawa, ipaitanakiro Kamiitha Isaikakaantaji Pawa. Irojatzi okanta iñiitziro ipomi-pirini-minto anta Maniraaniki, inampitsitiki ishininkaiti Abiezer.

Iporokakiro Gedeón ipomi-pirini-minto Inkani-wiri

²⁵ Okanta otsititanaki, iñaanatajiri Pawa, ikantairi: “Payi iriipirori ipiratari piri. Pijati pimporokiro ipomi-pirini-minto pawaniro

Inkaniwiri iwawani-waita-sitari piri, pintowapithatiri aajatzi osiyakaaro pawaniro Inkaariwiro otsipa-nampitari.*

²⁶ Piwitsikaji awiroka anta tonkaariki pasini pomipirini-mintotsi tsika pimpinkathatairi Pawa. Paanakiri iriipirori ipiraitari, pimpomitiniri Pawa pintaan-tyaari osiyakaaro pawaniro Inkaariwiro pitowakiri."

²⁷ Ari yaanaki Gedeón ikaratzi 10 impiratani, imatakiro ikantakiriri Pawa. Iro kantacha tira imatiro kitaipaiti, tsitini-paiti imatakiro, tima itharowan-tatyaari ishininka-payi iriri, aajatzi pasini-payi atziri nampitarori anta.

²⁸ Okanta okitaitita-manaji, ipiriinta-manaja atziri-payi, iñaatziiro ithonka oporokaki ipomi-pirini-minto pawaniro Inkaniwiri, ari okimitakari osiyakaaro pawaniro Inkaariwiro tsipa-nampitarori pomipirini-mintotsi, tyaaki. Iñiitatziiri ipomitai-takiri ipiraitari owakirariki pomipirini-minto-tsiki.

²⁹ Ari isampita-wakaa-jiita, ikantajiitzi: "¿Ipaitama matakirori iroka?" Ikanta ikaratakiro isampitako-winta-yitziro, ari iyotaki iriitaki Gedeón, itomi Joás matakirori. Ari ijatasitai-tanakiri Joás, ikantai-tapaakiri:

³⁰ "Pamakiri pitomi, nonintatzii nowiri. Tima iporokakiro ipomi-pirini-minto nowawani Inkaniwiri, imatzitakaro osiyakaaro Inkaariwiro tsipa-nampita-karori anta."

³¹ Iro kantacha yakanakiri Joás maaroni yokaiti, ikantziri: "¿Iriima pikisa-kotari

---

* ^{6:25} ipiratari, ipiraitari = apitita-naantsiri vaca sirampari tzimain-tsiri 7 isarintsiti

awirokaiti Inkaniwiri? Itzimi-rika kisakowaityaarini Inkaniwiri, inkamataiti onkitaititzi-mataki. Iriimi mapirotzirori ipawatzi inkisako-wintyaami apaniroini, tima iriitaki asitaro ipomi-pirini-minto iporoki-taitakiriri.”

³² Aripaiti iwaitai-tanakiri Gedeón, ikantaitziri “Inkisako-wintyaa Inkaniwiri”, tima iriitaki Gedeón porokita-kiriri ipomi-pirini-minto Inkaniwiri. †

³³ Ikanta Maimani-wini-satzi, Otinkanaawini-satzi, aajatzi pasini-payi atziri-payi poñainchari isitowa-kirotzi ooryaatsiri, yapatojiitaka, montyaa-paaka intatzikiro Owaryiinkaariniki, ari iwanko-thaanti-jiita-paaka otaapiki inampiitiki Panki-Pawa-wini.

³⁴ Iro kantacha isaika-siritan-tanakari Itasorinka Pawa yoka Gedeón. Ikanta ityootantanakaro ichii ipiraitari yaapatyaa-tyaariri maaroni ishininka-payi Abiezer.

³⁵ Ari ityaantaki aajatzi kaimirini ishininka-payi Manasés, impokiita yapatotyaa maaroni. Ityaantaki aajatzi kaimirini ishininka-payi Aser-iiti, Zabulón-iiti aajatzi Neftalí-ití, ari ikaratziri yapatojiitaka itsipatakari Gedeón.

³⁶ Ari ikowa-kotakiri Gedeón Pawa, ikantziri: “Omapiro-rika pintyaantina nowawisaa-kotajiri noshininka-payi Israel-iiti, okaratzi pikantakinari awiroka,

³⁷ iroka nowiri iwitzi-mampo ipiraitari anta tsika itikaita-piintai-tziro pankirintsi. Aririka

---

† **6:32** Inkisako-wintyaa Inkaniwiri = Jerobaal

noñaa-manajiri inthonka yashitaki iwitzimampo, irooma kipatsiki piryaa onkantyaa airo ashiwaitzi, ari noyoti omapiro pininta-kayinaro nowawisaa-kotajiri noshininka-payi Israel-iiti.”

³⁸ Tima omataka okaratzi ikantakiri. Ikanta isaakita-manaji Gedeón, ichooowairo iwitzimampo ipiraitari, ijaikitaki aparoni pajoki ichooowakiri njaa.

³⁹ Iro kantacha Gedeón, ikantajiri Pawa: “Ti noninti nowatsimaimi aririka napiitiro nonkantimi. Nonintzi napiitiri noñiiri iroñaaka iwitzimampo ipiraitari. Apatziro ashiti maaroni kipatsiki, irooma maaroni iwitzi-mampo irojatzi impiryati airo yashiwaitzi.”

⁴⁰ Okanta otsitinitanaki imatakiro Pawa inintakiri Gedeón. Ikanta ipiriinta-manaja, iñaatziiro ithonka ashitaki kipatsi, irooma iwitzi-mampo ipiraitari opiryaatzi kamiithaini ti ashiwaiti kapichiini.

7

Yapiro-takiri Maimani-wini-satzi

¹ Ikanta Gedeón, ipaitakaantai-tziri Inkisako-wintyaa Inkaniwiri, itsipatakari ikaratzi oyaatakiriri, ananinkaka ainiro otsitiniinkatzi jataki iwankothaantiyityaa nijaatinkaki Piyonkawaitinkaariniki. Iriima Maimani-wini-satzi iwanko-thaanti-jiitaka irirori katonkoki otonkai-mata otzisi ipaitai-tziri Manatzinkaitoni. *

---

* **7:1** Inkisako-wintyaa Inkaniwiri = Jerobaal

² Ari iñaanatajiri Pawa yoka Gedeón, ikantairi: “Oshiki-piro ikaratzi atziri oyaatakimirí, airo piñaakaa-nakari Maimani-wini-satzi papirotiri, kimitaka ari intharowinta-nakyaa Israel-iti isiyakaantzi iriitaki wawisaa-kotacha apaniroini.

³ Papatotiri maaroni, inthonka inkimajiji pinkantiri: ‘Tzimatsi-rika tharowa-sirita-tsiri, piyonkawaita-chari, impiyi ishininkaki anta Wakaniki.’” Ari ikinakairori Gedeón iñaantari atziri-payi. Iñaatziiри ikaratzi piyanain-chari ikarajiitzi 22000 atziri, apatziro isaikanaki ikara-jiitzi 10000 atziri. †

⁴ Iro kantacha aikiro isintsitatzii Pawa, ikantziri Gedeón: “Ainiro ishikitzi atziri. Paanakiri nijaaki pirakairi nijaa, ari noñaantyaariri anta. Tima naaka kantimini itzimi-rika pintsipatyari.”

⁵ Yaanakiri Gedeón atziri-payi irakairi nijaa. Ikantzi Pawa: “Pinasiyityaari siyakotyaarini ot-sitzi irantarori inini. Piinasita-kyaaari aajatzi oyoota-painchani irapaakiro nijaa.” ‡

⁶ Timá inkarati awishaata-paakirori irakoki nijaa irapaaki, osiya-kota-kariri otsitzi iranta-karori inini nijaa, ikarajiitzi 300 atziri. Iriima pasini-payi ithonka yoiyoota-paaka irajiita-paaki nijaa.

⁷ Ari yapiitziro Pawa ikantziri Gedeón: “Yokaiti karatain-tsiri 300 atziri, iriiyitakira

---

† 7:3 Tzimayitatsi sankinarintsi tsika ti iñiitiro ñaantsika “ipoñaanaka Wakaniki.” onasiyita ñaantsi-payi   ‡ 7:5 Tzimayitatsi sankinarintsi tsika iñiitziro aajatzi iroka ñaantsi “awishaata-paakironi irakoki nijaa irapaaki.” onasiyita ñaantsi-payi

nonkanta-kaiyaari yapirotajiri Maimani-wini-satzi, iriitaki wawisaa-koyita-jimini maaroni awirokaiti. Iriima pasini-payi, kantatsi ijayitaji ishininkaki”

⁸ Imatakiro Gedeón ityaantajiri pasini-payi ijayitaji iwanko-thaantiki, apatziro imisaika-wajiri karatain-tsiri 300 atziri. Ikampita-wajiri jatayitaa-tsiri yookana-jiniri irira-minto-payi, aajatzi ityoo-minto-payi yaitziro ichii-payi ipiraitari. Tima panko-thaanti-jiitaka iriroriiti Maimani-wini-satzi otaapiki.

⁹ Okanta otsititanaji, iñaanatajiri Pawa ji-wari Gedeón, ikantairi: “Pimpiriinti, poirinki pi-wayirityaari Maimani-wini-satzi, nosinita-kimiri naaka.

¹⁰ Ainiro-rika pitharowantari, pijatasitiri iwanko-thaantiki pintsipata-nakyaari pimpiratani Furá.

¹¹ Pinkimisantiri opaita inkanta-wakai-yaari. Aririka piñaa-pirota-nakya, pimatiro piwayirityaari.” Imatakiro jiwarí Gedeón oirinkanaka itsipata-nakari Furá, impiratani, yariitakari isaikaki iwayiri-minthatani.

¹² Ikanta Maimani-wini-satzi, Otinkanaawini-satzi aajatzi atziri-payi poñaayitain-chari isitowa-kirotzi ooryaatsiri, ithonka iwaraaka anta, ikimita-kotakari ishikitzi inarapakita-tsiri. Tzimatsi oshiki ipiraitari ikyaa-kotari, ikimiwaitakaro oshikitzi impaniki nijaa-thapyaaki. §

¹³ Ikanta yariita-paaka Gedeón iwanko-thaanti-jiita iisaniintani, ikimapaa-kitziiri

ikinkitha-waitzi aparoni owayiri ikamantziri imisitakiri pasini, ikantziri: "Nomisitaki yatantitari opinaapaaka tonkaariki irojatzi awanko-thaantiki, othonka anawyaa-paakiro maaroni." *

¹⁴ Ikantzi = ya pasini: "Kimitaka isataaminto onatzii Gedeón, itomi Joás, icharini Israel. Iriitaki Pawa sinitakiri Gedeón yapatoyitaji arokaiti Maimani-wini-satzi, yapirotairo maaroni awanko-thaantiki."

¹⁵ Ikanta ikimakiri Gedeón ikamanta-wakaa-jiita imisitakiri, ipaasoonkita-nakiri Pawa. Piyanaka iwanko-thaantiki Israel-ii, ikaimapaaki, ikantzzi: "¡Pimpriinti, isinita-kairi Pawa maaroni Maimani-wini-satzi!"

¹⁶ Inasita-nakari ikarajiitzira 300 atziri. Tima inkarati mawa ipiyotakiri, ipayitakiri ityoominto, ipayitakiri kowitzi yoisayitakiri ootam-intotsi inthompointa.

¹⁷ Ikantakiri: "Aririka nariitakya intatzikironta iwanko-thaantitaka owayiritani, naaka pitzika-natyaa, pimatiro onkarati nantiri.

¹⁸ Aririka nontyootanaki nontsipatakyaa ikaratzi oyaatakinari, irojatzi pimatiri awirokaiti, ashonkamaityaaro iwanko-thaanti-yatka, pinkaima-jiiti, pinkanti: '¡Antyoowintiri Pawa itsipatari Gedeón! '

¹⁹ Imatakiro Gedeón ikarata-kirira 100 iwayiriti, ariijiitaka intatzikiro, niyaankiitiki, iroowitaincha yimpoiitajya owayiri aamaako-wintachari. Ari ityoojiitanaki, isataayita-nakiro kowitzi-naki yamayitakiri,

---

* ^{7:13} iratantitani = [pan, cebada]

20 imatzita-nakaro inasitakari inkaaranki, ityootanaki, isataayita-nakiro kowitzi-naki yairika-yitakiri. Pasiniki irako yairika-yitakiri iroota-minto, irako-piroki yairikakiri ityoominto, ikaimajiitzi, ikantzi: “¡Awayiri-wintyaari Pawa, itsipatakari Gedeón!”

21 Ti ishiwajiityaa Israel-iiti, irojatzi ikatziyaka itapotakiro iwanko-thaanti-payi iwayiri-minthatanti, ithonka isiyanaka Maimani-wini-satzi, ikaimawaita-sitanaka.

22 Aikiro ityoojiitatzii 300 Israel-iiti, ikantakaaro Pawa, irijatzi pithoka-sita-wakaa-naincha Maimani-wini-satzi. Ithonka isiyajütanaka Inchapankoniki, saikatsiri awotsiki Ompirawiniki, irojatzi yariitantaka owiraa-thapitaka Amashaitaa-riniki, otsipa-nampitari Otipitokiwini.

23 Ikaimakiri ishininka-mirinka Israel-iiti, yokaiti Neftalí-ití, Aser-iiti aaajatzi icharini-payi Manasés, iriitaki patzi-matirini iwatsita-wajiri siyanain-chari Maimani-wini-satzi.

24 Ityaantaki Gedeón kamantirini nampitarori iipatsitiki Efraín-iiti, ikantaki: “Poirinkayiti, piwayirityaari Maimani-wini-satzi, panaakotiri awirokaiti paayitajiro montyiirontsi, irojatzi anta Awisapankoniki, aaajatzi Owaryiinkaariniki.” Imatakiro ishininka-mirinka Efraín-iiti, okaratzi ikamantai-takiriri.

25 Yairikaitaki apiti ijiwari Maimani-wini-satzi, ipaita Oreb, pasini Zeeb. Yaanakiri osaikira siranta, iwakiri. Anta tsika iwai-takiri, ipaitai-takiro Isirantaati Oreb. Irooma tsika iwai-takiri Zeeb, aakotajiro iwairoki irirori. Ari

ikawirinkaita-piintziro chochoki iraitziri. Ikanta ipatzimaminthai-tziri Maimani-wini-satzi, yaanajiniri Gedeón iito Oreb aajatzi irasi Zeeb, isaikira irirori intatzikironta Owaryiinkaariniki.

11

Jefté

¹ Tzimatsi aparoni ishininka Israel-iiti ipaita Jefté, iriipirori owayiri inatzi, iriitaki nampitarori Wakaniki, otomi aparoni mayimpiro, iwaiyan-takairo ipaitai-tziri Waka, ikantai-tziri iñaaniki iriroriiti Galaad.

² Iro kantacha yoka Waka tzimatsi pasini iina, irootaki iwaiyan-takaaki aajatzi. Ikanta yantari-yitanaki iwaiyani, imisitowai-takiri Jefté iwankoki asitariri, ikantai-takiri: “Pisitowi pi-saiki iwankoki asitairi, awiroka owaiyani kooya mayimpiro.”

³ Irootaki isiya-pithatan-takariri Jefté iririntzi-payi, jataki inampitaro Kamiithaariniki. Ari yapatotaki anta oshiki pirantzii atziri, iriitaki itsipa-minthatari.

⁴ Okanta apaata pokaki Pityaankaarini-satzi iwayiritari Israel-iiti.

⁵ Ikanta iwayiri-jiitara, ari ityaantai-takiri jiwari-payi Wakani-satzi yaakitiri Jefté isaikira irirori Kamiithaarini.

⁶ Ikantai-tapaakiri: “Pimpoki, nonintzi pijiwatina awiroka ankarajiiti owayirityaari Pityaankaarini-satzi.”

⁷ Iroka ikantzi Jefté yakawakiri jiwari-payi poñaachari Wakaniki: “Airo okantzi, tima oshiki

pikisa-niinta-jiitakina awirokaiti, pimisitowakina iwankoki asitanari. ¿Ipaitama pipoka-sitananari piñaakiro imaimanitai-tzimi?”

⁸ Ikantajiitzi jiwari-payi poñaachari Wakaniki: “Irootaki nopoka-sitan-tamiri iroñaaka. Pimpoki antsipata-wakaiyaa owayirityaari Pityaankaarini-satzi. Tima awiroka jiwatairini ikaratzi nampitarori anta Wakaniki.”

⁹ Ikantzi Jefté: “Awiroka-rika nintatsi nojati owayirityaari Pityaankaarini-satzi, iriirika Pawa kantakai-yaaroni, aritaki nomatakiro nojiwati-mi.”

¹⁰ Ikantzi jiwari-payi: “Iriitaki Pawa yotatsi, aritaki nomatakimo onkarati pinkantinari.”

¹¹ Jataki Jefté iyaatanakiri pokasita-kiriri, iwakiri atziri-payi iwinkathari-titajyaari aajatzi ijiwatairi iwayiriiti. Okanta anta Aminaironi, ari yapiitakiro Jefté okaratzi ikantakiriri owakira ipokanaki, iro inkiman-tyaariri pasini-payi owayiriiti.

¹² Ikanta ikaratakiro ikantayitakiri, ityaantaki jatasitirini iwinkathariti Pityaankaarini-satzi, isampitiri, inkantiri: “¿Ipaitama pikisako-niintari pinitantari piwayirityaana?”

¹³ Iroka ikantzi iwinkathariti Pityaankaarini-satzi yakawakiri ityaantani Jefté: “Nopokatzii naajiro noipatsiti, opoñaanakaro katonko osaikira nijaa Poimarini irojatzi kiriinka osaikira nijaa Sakochaaroni. Ari okimitari isitowan-kirotziro ooryaatsiri, opoñaanakaro otzisi-masiki irojatzi tsika ikyaa-kirotziro ooryaatsiri osaikira nijaa Owaryiinkaaroni. Tima irootaki yayitakinari pairani piwaisatziti isitowan-taari

Apitantoniki. Nonintzi iroñaaaka poipyaa-jinaro kamiitha-piroini.”

¹⁴ Ipoñaa ityaantaki Jefté pasini jatasitirini iwinkathariti Pityaankaarini-satzi,

¹⁵ ikantapaakiri: “Ikantakaan-tzimi Jefté: ‘Naakaiti-witaka icharini-payi Israel-iiti, tira noñaajiro yaapithatan-takariri iipatsiti Athataa-wini-satzi, aajatzi awirokaiti Pityaankaarini-satzi.

¹⁶ Tima pairani isitowan-taari Apitantoniki nowaisatzitini, ikinanajiro otzisi-masiki irojatzi Inkaariki Kityonkaari, yawisanaki irojatzi yariitan-takari Tasorinchaariniki.

¹⁷ Ityaanta-witaka jatasita-kiriri iwinkathariti Kiraarini-satzi, inkantiri: ‘Pisinitina nonkinanaki pipatsitiki.’ Iro kantacha ti isinitiri inkini-mota-nakiri. Ikantawitakari aajatzi iwinkathariti Athataa-wini-satzi, ti isinitiri aajatzi inkini-motiri. Irootaki isaikan-tapaakari Tasorinchaariniki.

¹⁸ Ikinawaitaki otzisi-masiki, itapota-nakiro iipatsiti Kiraarini-satzi, ari ikimita-kirori iipatsiti Athataa-wini-satzi. Okanta iwiraaka anta Kamiñaariniki, iwitsika-paaki iwanko-thaanti intatzikiro. Titzimaita ijati intatzikiro, tima irootaki iipatsiti Athataa-wini-satzi.

¹⁹ Ityaanta-witaka jatasitirini Sehón, iwinkathariti Tonkaarisatzi nampitarori anta Karawiniki, ikantawitakari isinitiri inkinanaki iipatsiti ijatantyaari iipatsitiki irirori.

²⁰ Ti ininti Sehón inkini-mota-nakiri iipatsitiki, yapatotaki iwayiritti, itzima-sitakiri Aatzikaitoniki, iwayirita-wakari.

²¹ Iro kantacha ikaminta Pawa, Iwawani Israel, iriitaki kantakaa-karori, iwanakiri Sehón, yapirota-nakiri iwayiriti. Ari ikinakairori Pawa yaapithatan-tanakariri iipatsiti Tonkaarisatzi.

²² Opoñaanakaro katonko osaikira nijaa Poimarin irojatzi kiriinka osaikira nijaa Sakochaaroni. Ari okimitakari isitowa-kirotziro ooryaatsiri, opoñaanakaro otzisi-masiki irojatzi tsika ikyaa-kirotziro ooryaatsiri osaikira nijaa Owaryiinkaaroni.

²³ ¿Pininta-tziima paapithainaro noipatsiti ipakinari pairani Pawa yaapithata-kiriri Tonkaarisatzi?

²⁴ Tima otzimi-rika yasitakai-yaamiri piawan-niroti Kitsirinkan-taniri, pasi onatzi awiroka. Aritaki okanta. Ari nokimitari naakaiti aajatzi, nasiyitaro okaratzi yasita-kayinari Nowawani Pawa.

²⁵ ¿Pisiyakaantzima panairi piriipirotzi yoka Balac, itomi Zipor, iwinkathariti Athataa-winisatzi? Ti impokajiiti irirori, iwayirityaana.

²⁶ Tima awisaki oshiki osarintsi nonampitaro anta Karawiniki, Sapokaariniki, maaroni okaratzi otsipa-nampi-yitari anta, aajatzi anta othapyaki Poimarin. ¿Ipaitama kaari paantaro pairani iroka kipatsi? *

²⁷ Tira naakaiti poñaakaan-tyaamini, awirokaiti poñaakaantasitaro pinintzi piwayirityaana. Iro kantacha apatziro iyotzi Pawa, iriitaki amina-kota-jinani naakaiti aajatzi awirokaiti.' "

²⁸ Titzimaita inkimisanti iwinkathariti

* **11:26** oshiki osarintsi = okaratzi 300

Pityaankaarini-satzi ikantawita-kariri Jefté.

Ikasiya-kaantakiri Jefté

²⁹ Ikanta Itasorinka Pawa, ikantakaanakari Jefté, jataki yaminiro iipatsiti Wakani-satzi, aajatzi irasi icharini-payi Manasés. Ari yapatotanaki ishininka-payi inintzi yaapithatantiro intsipatakyaa-rika irirori. Ipoñaa ipiyaaro ikinapajiro Aminaironiki saikatsiri anta Wakaniki. Ipoñaa yawisanaki Jefté ikinaki iipatsitiki Pityaankaarini-satzi.

³⁰ Tzimatsi ikasiya-kaakiriri Jefté Pawa, ikan-takiri: “¡Pawa! Aririka pinkanta-kaakyaaro napirotiri Pityaankaarini-satzi,

³¹ ari nompomita-kimiri itawajyaaroni iwith-ataana nowankoki aririka nariitajyaa nowayirtyaa.”

³² Ari ijatanaki Jefté yaapithatiri iipatsiti Pityaankaarini-satzi, iwayiritakari, ikantakaakaro Pawa yapirotakiri iwayiritani.

³³ Tima oshiki iwamaaki Jefté ikisaniintani, yasitaaro okaratzi 20 nampitsi tzimayita-tsiri anta ipaitai-tziro: Sapokaarini, Kashitaarini, aajatzi Chochokitinkaarini. Aripaiti impira-waitakari Israel-iiti maaroni Pityaankaarini-satzi.

³⁴ Ikanta ipiyaaro Jefté iwankoki anta Aminaironiki, osiya-sita-waari yapintoti irisinto, omitaa-mitaa-waita owisiryaa-winta-waari okampinita-kaakiro owisiryaa-minto-payi. Aparoni okanta irisinto, tikatsi pasini.

³⁵ Tima antaroiti iwasiritanaka iñaakiro irisinto, isara-nakiro iithaari, ikantziro: “¡Ñaamisa, nosinto, antaroiti piwasirita-kaana!

¡Awirokataki owaaripirotakaantinani, tima tzimatsi nokasiya-kaakiriri Pawa, ontzimatyii nomonkaratiniri nokanta-kiriri!"

³⁶ Akanakiri iroori, okantzi: "Apaá, pimatina okaratzí pikasiya-kaaki-niriri Pawa, tima imatakimiro irirori yiitsinampaa-kaakimiri Pityaankaarini-satzi piwayiritani.

³⁷ Apatziro nonintzi pisinitina apiti kasiri nojati otzisi-masiki, nonkarata-nakiri naapatyaa-minthatani, ari niraako-waityaa, tima nonkamatyii, airo noñiiro intzimi notsipatari."

³⁸ Isinitakiro Jefté irisinto ojati apiti kasiri onkinawaiti otzisi-masiki, ari okaratanakiri otsipaminthatani, antaroiti iraakowaitaka tima onkamatyii airo oñiiro ayi iroori oimi.

³⁹ Okanta apaata, piyaja owankoki, imatakiro asitarori okaratzí ikasiya-kaaki-niriri Pawa. Kamaki irisinto Jefté, tira oñaajiri iroori sirampari.

⁴⁰ Irootaki amitan tarori mainaroiti Israel-iiti ojata-piintzi osarintsiki iraakowaita-jyaaro irisinto Jefté, Wakani-satzi, onkarati 4 kitaitiri osaikawaiti otzisi-masiki.

13

Itziman-takari Sansón

¹ Ikanta yapiita-najiro Israel-iiti ikaaripirotanaji, ikantakaakaro Pawa impirana-waityaari Kinawaita-niriiti onkarati 40 osarintsi.

² Ari isaikiri aparoni atziri anta Sanii-winiki, ishininka-mirinka inatzii Dan-iiti, ipaita Manoa. Ti owaiyanta-niti iina.

³ Okanta aparoni kitaitiri iñaakakaro Imaninkariti Pawa, ikantakiro: “Ti intzimawityaa piwaiyani, maaniro pinatzii, iro kantacha iroñaaka pimotyaati, aritaki intzimaki pitomi.

⁴ Iro kantacha airo pirawaitziro awiroka kachori, airo piwayitari ikaratzi ipinkai-tziri.

⁵ Tima piwaiyan-tatyiiri iinchaa-niki kaari isinitaiti intotaitiro iisi. Pasitakai-yaari Pawa yoka iintsi, tima Kasiyakaawiri inatyii tikira intzima-paaki. Iriitaki itanakyaaroni yookakaa-wintajiri ishininka-payi Israel-iiti impirawaitakari Kinawaita-niriiti.”

²⁴ Okanta omonkarata-paaka, tzimaki otomi iroka kooya, opaitakiri Sansón. Kamiitha ikanta ikimotatzi iinchaa-niki, itasonka-wintakiri Pawa.

²⁵ Okanta aparoni kitaitiri isaiki Sansón iwanko-thaantiki ishininka-mirinka Dan-iiti, anta niyaanki-thaki awotsiki jatachari Sanii-winiki irojatzi Amana-winiki, ari inampi-siritan-tanakariri Itasorinka Pawa.

14

Yaantakari iina Sansón

¹ Ikanta ijataki Sansón nampitsiki ipaitaitziri Antiwini, ari iñaaki aparoni kooya Kinawaitaniri-sato, inintasiryaakiro.

² Ikanta ipiyaaro iwankoki ikamanta-pajiri asitariri. Ikantapajiri: “Nonintzi paakainaro kooya Kinawaita-niriiti noñaakiri anta Antiwini.”

³ Ikantanaki asitariri: “¿Ipaitama paantyaarori kooya Kinawaita-niriiti kaari yotakotirini Pawa? ¿Tikatsima kooya ashininka

aroka-payi? ¿Tikatsima kooya aka anampiki?" Iro kantacha ikantzi irirori Sansón: "Irootaki nonintakiri ironata kooya, noninta-pirota-tziiro paakainaro." *

⁴ Tira iyojiiti asitariri iriira Pawa kantakaarori omatyaa, yamina-minatatzii tsika inkinkakairo iwayiritan-tyaari Kinawaitaniri-satzi impirawaita-karira Israel-iiti.

⁵ Iro ijatantakari Sansón aajatzi asitariri anta Antiwiniki. Ikanta yariitz-mataka Sansón nampitsiki, iwiraapaaka tsika ipankitaitziro chochoki-masi, ari ikimapaakiri ikaimi kashikari, imitaa-sitakari inintzi yatsikiri.

⁶ Iro kantacha ikantakaakari Sansón Itasorinka Pawa ontzimi-motiri isintsinka, yairikakiri kashikari, ikimita-kaantakiri isaraii-tziri kiripiri ipiraitari. Titzimaita inkamantiri asitariri okaratzi awisain-tsiri. †

⁷ Ikanta yariitaka osaiki inintakiri kooya, ikinkitha-waita-kaakiro.

⁸ Okanta pasini kitaitiri, ipiyaaro Sansón yaantyaarori mainaro, ari itimpaa-painta awotsiki yamina-panaatiri kashikari iwamaakiri chapinki, iñaapaa-tziiri isaikan-takari yaarato iwatha kashikari.

⁹ Yaakiri Sansón iyaaki yaarato, iriitaki ithotziri yaniitzira awotsiki. Ikanta yariita tsika isailkajiitzi asitariri, ipapaakiri iyaaki yaarato, ithotawakiri irirori. Iro kantacha ti inkamantiri iriitaki yaarato yaakiri saikanta-kariri kashikari iwamaakiri chapinki.

---

* **14:3** kaari yotakotirini Pawa = kaari totamisitaari   † **14:6** kiripiri ipiraitari = cabrito

10 Ari ijatzitaka aajatzi asitariri Sansón owankoki mainaro. Ari yoimosirinka-waitakari Sansón, tima irootaki yamijiitari mainariiti.

11 Ikanta iñaakiri Kinawaita-niriiti yoka Sansón, yaanakiniri ikaratzi 30 mainariiti intsipatyaa.

12 Ikantawakiri Sansón yokaiti mainariiti: “Tzimatsi aparoni kompitarintsi. Aririka piyotakiro omonkarata-paakyaa 7 kitaitiri noimosirinka-waityaa, aritaki nompakimi aparo-payi awirokaiti iroopirori ipiwiryaa-koitari, nompimi aajatzi okaratzi ikithaataitari yoimosirinka-jiita.”

13 Irooma airorika piyotziro kompitarintsi, awirokaiti opayitinani aparo-payi iroopirori ipiwiryaa-koitari, aajatzi okaratzi ikithaataitari karini-mankita-tsiri yoimosirinka-jiita.” Ikan-tajiitanaki mainariiti: “Pinkantinaro kompitarintsi, nonintzi nonkima-jiitiro.”

14 Iroka ikantzi Sansón iñaawaitanaki: “Ipiyaaro owaritintsi yoka owantawita-chari.

Ipyaaro pochari yoka tzimawita-chari isintsinka.”

Okanta awisaki mawatatsiri kitaitiri, ti iyojiitiro kompitarintsi.

15 Awisanaki pasini kitaitiri, oyotapaaka apiti kitaitiri, ikantai-takiro iina Sansón: “Pisampitiri piimi tsika okanta-kota iroka kompitarintsi. Ari onkantyaa airo notaa-kotantami piwankoki awiroka, aajatzi asitamiri. ¿Irooma pikaimantanari pinintzi paapitha-tinaro okaratzi nokithaatari naaka?”

16 Jataki iroori oñiiri Sansón, irayi-mota-paakari, okantziri: “¡Ti pinintina awiroka! ¡Kisaniinta piwakina! Pikantakiri noshininka-payi iyotiro kompitartintsi. Titzimaita pinkaman-tinaro naaka opaita-rika kanta-kota-chari.” Ari yakanakiro Sansón, ikantziro: “Tima ti nonkaman-tanitiri apaa aajatzi ina, aajatzi awiroka airo nokaman-tzimiro.”

17 Aikiro irayimo-waita-tyaari, irojatzi omonkaratan-tapaakari 7-tatsiri kitaitiri yoimosirinka-jiita, ikamantakiro kanta-kota-chari, tima oshiki oñaasirinkakiri. Jatanaki iroori okamantakiri mainariiti oshininka-payi.

18 Okanta ontsitiniityaanaki 7-tapain-tsiri kitaitiri, jaitijiitaki Kinawaita-niriiti, ikantapaakiri Sansón:

“Tikatsi anairini ipochanka yaarato,
Tikatsi anairini isintsitzi aparoni kashikari.”

Ikantzi irirori Sansón:

“Okaminthaa nokasiyakari noinantyaaro,
Irootaki piyotan-takarori kompitartintsi.” [‡]

19 Ari ikantakaa-naari Sansón Itasorinka Pawa, tzimanaki isintsinka. Jataki ipaitaitziro Jatashaariniki, ari iwakiri anta ikaratzi 30 atziri, yaapithatakiri iithaari-payi. Irootaki ipakiriri ikaratzi yotakirori kompitartintsi. Jataji iwankoki asitariri, oshiki owatsimaakiri okaratzi awishi-mota-kiriri.

20 Irooma kooya ikasiya-witakari iinantyaaromi Sansón, yaakaakiro asitarori aparoni yaapatyani Sansón.

[‡] **14:18** nokasiyakari noinantyaaro = nopiraaniki [novilla, ternera]

15

¹ Okanta omonkara-paititaja, yawiikitan-titarori pankirintsi, jataki Sansón yariityaaro iina, yaanaki kiripiri ipira. Ikanta yariitaka, ikanta-siritzi: “Nomaanta-wakyaaro noina.” Iro kantacha ti ininti asitarori kooya inkyaa-sitiro. *

² Ikantakiri: “Nosiyakaantzi ti pintajiro nos-into, iro nopanta-kariri pitsipa-minthari. Iro kantacha tzimatsi pasini awaankaro irinto, kamiithaa-niki okanta iroori, irootaki paajiri impoiita-jyaaro irinto.”

³ Ikantzi Sansón: “;Tira naaka kanta-sityaaroni iroñaaka nowasankitaan-tyaariri pishininka-payi Kinawaita-niriiti!”

⁴ Ikanta ipiyanaka Sansón, yamaki oshiki osiyariri kowincha, yoosoyitakiri apiti-payi itzinkoki, yoosota-kota-kiniri ootamintotsi opatziki itzinko. †

⁵ Yoisaiyitakiri ootamintotsi, imisiyakiri iwankiri-masiki Kinawaita-niriiti. Apirotaka otaaka iwankiri, otaaka ichochoki-masiti, maaroni. ‡

⁶ Ikanta isampita-kowintakiri Kinawaita-niriiti ipaita antakirori kantain-chari, ikimatzi ikantaitzi: “Iriitaki Sansón matakirori, iwatsimaa-tziiri irikonkiri Antiwini-satzi, tima yaapithatajiri irisinto, yaakaakiri itsipa-minthatari Sansón.” Ari ijajiiatanaki Kinawaita-niriiti, itaakiro iina Sansón, aajatzi asitarori.

* ^{15:1} pankirintsi = trigo (Yawiikita-piintai-tziri kasiriki [mayo] aajatzi [junio].); ipira = [cabrito] † ^{15:4} oshiki = 300 ‡ ^{15:5} chochoki-masi = [viñas, olivares]

⁷ Iro kantacha Sansón yasaryii-matakari Kinawaita-niriiti, ikantzi: “Okaratzi pantzimota-kinari awirokaiti, airora nokarata-kaaro naaka irojatzi napirotan-takyaamiri pikarajiitzi.”

⁸ Ti ishintanaki Sansón, antaro ikisanaka, jataki imaimanitziri Kinawaita-niriiti. Tima oshiki iwamaaki. Ikanta ikaratakiro yantakiri, jataki impirita-moroki saikatsiri anta Shiwamintaaki. Ari isaikawaitzi.

Sansón aajatzi tapinoitonisatzi

⁹ Ari ipokajiitanaki Kinawaita-niriiti, iwanko-thaanti-jiita-paaka iipatsitiki Judá-iti, oshiki-piro ikarajiitzi yaaritakaro iwanko-thaanti-jiita anta Tapinoitoniki.

¹⁰ Ari isampita-wakiri Judá-iti, ikantziri: “¿Ipaitama pinintantari piwayirityaana?” Ikantajiitzi irirori: “Iri nopoka-sitzi Sansón nairikiri, nonintzi nonkisako-wintajyaa okaratzi yantzi-mota-kinari irirori.”

¹¹ Ikanta ikimaki Judá-iti, apatojiitanaka ikaratzi 3000 atziri, jaitijiitaki iñiiri Sansón isaiki impirita-moroki Shiwamintaaki. Ikan-tapaakiri Sansón: “Pimaimanita-kaantakina. ¿Tima piyoti ikimita-kaantai Kinawaita-niriiti impiratani?” Ikantzi Sansón: “Tikatsi nonkantiri naaka Kinawaita-niriiti, apatziro nokisako-winta okaratzi yantzi-mota-kinari naaka.”

¹² Ikantajiitzi iriroriiti: “Nopokajiitzi iroñaaka naanakimi isaiki Kinawaita-niriiti.” Ari ikantanaki Sansón: “Intsityaa pinkantina, airorika piwina awirokaiti.”

¹³ Ikantajiitzi pokasita-kiriri: “Airo pikinkisiryaa-siwaita nopolatzii nowimi. Apatziro nonintzi naanajimi tsika isaikajiitaki Kinawaita-niriiti.” Ikanta yoosotan-takari apiti owakirari siwitha, inosikajiri tsika isaiki imanawitaka.

¹⁴ Ikanta yariitzi-mata-kaajari Tapinoitoniki, pokajiitanaki Kinawaita-niriiti imonthaa-wakyaari Sansón, antaro ikaimajiitanaki kimosiritanaki. Iro kantacha ikantakaakaro Itasorinka Pawa, omakarata-siwaitanaka siwitha yoosotan-tawitai-takariri ishimpaki, iroowaitaki intayii-tiromi paamariki. Ari okimitakari yoosotan-tawitai-takariri irakoki.

¹⁵ Iñaatziro Sansón itapinoma ikyaakoitari, ainiro onaatzirotsi, yaakiro. Irootaki iwamaantakari oshiki Kinawaita-niriiti. §*

¹⁶ Ikantanaki:
“Iro itapinoma ikyaakoitari nomatantaka oshiki. Irojatzi itapinoma ikyaakoitari nowamaantaka ikaratzi 1000 atziri.”

¹⁷ Ikanta ikaratakiro iñaawaitaki, imanaitakiro itapinoma ikyaakoitari. Ari ipaitanakiro anta Tapinoitoniki.

¹⁸ Tima ayimatakiri imiri Sansón, ikowakotakiri Pawa, ikantziri: “Awiroka matakakinarori noitsinampaan-tantakari, ¿kamiithama pisinitina nonkami ayina nomiri? ¿Pisinitatiyinama imaimani-waitina yokaiti kaari yotimini Pawa?” †

---

§ 15:15 oshiki Kinawaita-niriiti = 1000 atziri * 15:15
ikyaakoitari = [asno] † 15:18 kaari yotimini Pawa = kaari totamisitaari

¹⁹ Ikantakaakaro Pawa, sitowaatanaki nijaa omoro-nakiki anta Tapinoitoniki. Ikanta ikaratakiro iraki nijaa sintsitanaji Sansón. Irootaki ipaitan-titarori Inijaati Kowakotan-tatsiri. [‡]

²⁰ Tima ijiwatakiri Sansón Israel-iiti okaratzi 20 osarintsi, impira-waitan-tariri Kinawaitan-niriiti anta.

16

Inampitakaro Sansón Sintsi-winiki

¹ Ikanta ijataki Sansón Sintsi-winiki. Ari iñaakiro aparoni mayimpiro, ikyaa-sitakiro tsitiniri owankoki imaantyaaro.

² Ikanta ikimajiitaki Sintsi-wini-satzi, ikan-taitzi: “Ari ipokiri Sansón anampiki.” Pokajiita-paaki ikarajiiutzi ithonka itzikapaakiri pankotsiki airo isitowanta, yaakowintakaro tsitini-paiti iyaawintari isitowa-piintai-tzira nampsitsiki, ikantajiitzi: “Ari oyaawintyaari aka. Aririka añaawakiri onkitaitizi-matanaki, ari awiriri.”

³ Iro kantacha yoka Sansón ti imaapiroti, piriintanaka niyaankiiti tsitiniri, jataki tsika ikyaa-piintaitzi, itatsinka-nakiro asitako-rontsi, ithopaa-kotakiro otzinkamitari. Yanatanakiro, yaanakiro tonkaariki otzisiki omontitakari nampsitsi Aripirotaarini.

Sansón aajatzi Dalila

⁴ Ikanta iñaaki Sansón pasini kooya paitachari Dalila, inintakiro. Iroka kooya onampitaro otaapiki ipaitai-tziro Shookaroni.

[‡] **15:19** Inijaati Kowakotan-tatsiri = En-hacore

⁵ Ari ijajiitaki ijiwariti Kinawaita-niriiti iñiilo Dalila, ikantakiro: “Pamatawitiri Sansón, pinkowa-kotiri opaita isintsitantari, tsika ankantiri aitsinampaan-tyaariri. Onkini oosotiri, airo apakaajiri. Aririka pimatakiri, oshiki kiriiki nompinatimiri.” *

⁶ Okanta Dalila osampitakiri Sansón, okantziri: “Pinkamantina, ¿tsikatyaa nonkantimika noosotimi airo posiryaa-kotanta? Aririka noninti noosotimi, airo poosoryaako-tzimaita.”

⁷ Yakanakiro Sansón ikantziro: “Aririka yoosotan-taityaanaro owakirari osiwithati piyaamini onkarati 7, airo otzmanaji nosintsinka nonkimityaari pasini-payi atziri kaari tzimatsini isintsinka.”

⁸ Ikanta ijiwariti-payi Kinawaita-niriiti yaanakiniro Dalila owakirari osiwithati piyaamini okaratzi 7, iro oosowitan-takariri Sansón.

⁹ Tima omanaki Dalila omaapiintzi oshininkapayi, ari okaima-kotziri okantziri: “¡Sansón! ¡Yairika-tyiimi Kinawaita-niriiti!” Iro kantacha Sansón itzimpisa-nakiro yoosowitai-tanta-kariri, ikimita-kaantakiro ti onkisoti makarathataki. Ti iyojiiti Kinawaita-niriiti tsika opoñaaro isintsitantari Sansón.

¹⁰ Opoñaa okantajiri Dalila yoka Sansón: “¡Pamatawitakina! ¡Ipaita pisiyakaan-tziri! Pinkamantina tsika nonkantyaa noosotan-tyaamiri.”

¹¹ Ikantzi Sansón: “Aririka yoosotan-taityaanaro sintsiiñi owakirari siwitha tikira yoosotan-taitaro, ari ompyaanakyaa nosintsinka,

---

* **16:5** oshiki kiriiki = 1100 ciclos

nonkimita-nakyaari atziri kaari tzimatsini isintsinka."

¹² Okanta Dalila aaki owakirari siwitha ikantakirori Sansón, oosotan-takari. Ipoñaa okaima-kotziri okantzí: "¡Sansón, yairika-tyiimi Kinawaita-niriiti!" Apiiwitakaro omanaki oshininka-payi omaapiintzi. Itzimpisa-najiro Sansón oosowitan-takariri, ikimita-kaantakiro kiripithami onatyii siwitha.

¹³ Okantziri Dalila yoka Sansón: "¡Aikiro pijatatzii pamatawítana! ¡Pinkamantina tsika onkantyaa noosotan-tyaamiri!" Iyomitaakiro Sansón, tsika onkantiri Dalila, ikantziro: "Pampithatiro noisi pintsipataakiro kirithari onkarati 7 pampithatakiro. Piwatzikaki inchaki, ari poosotirori noisi. Aritaki ompyaanakyyaa nosintsinka nonkimita-nakyaari ikanta pasini atziri."

¹⁴ Ikanta imaanaki Sansón, ampithata-kiniri Dalila iisi otsipataakiro okaratzi 7 kirithari. Owatzikaki inchaki, oosotakiro iisi, okaimako-tzimaitari: "¡Sansón, yairika-tyiimi Kinawaita-niriiti!" Ikanta isaakitanaki Sansón, ithopaanakiro owatzika-witakari inchaki tsika oosowitakaro iisi.

¹⁵ Ari apiitanajiri Dalila okantziri Sansón: "¡Thaiyawaari pinatzii! ¿Ipoñaa pikanta-piintana pinintana? Tima mawataki pamatawítakina, ti pininti pinkantina. Nonintzi noyoti tsika opoñaa pisintsitantari."

¹⁶ Oshiki osampi-sampitakiri Dalila, ti owashaanta-paintiri kapichiini osampitziri, oñaasirinkakiri Sansón, inintaki inkamapithatiro.

¹⁷ Okanta apaata Sansón, ikamantakiro Dalila, ikantakiro: "Tira namiita-nitiro noisi, tima pairani tikira notzima-paaki, okasiya-kaakari asitanari yasityaana Pawa, Kasiyakaawiri nonatyii. Aririka yamiitaitina, airo nosintstanaji, nonkimita-nakyaari kaari sintsita-tsini."

¹⁸ Ari oyotanaki Dalila ti yamatawitiro iroñaaka Sansón, okaimakaan-takiri ijiwari Kinawaita-niriiti, okantziri: "¡Pimpoka-jiiti, tima ikamanta-kinaro iroñaaka Sansón!" Ikanta ipokajiitaki Kinawaita-niriiti yaanakiri iirikiki.

¹⁹ Okantajiri Dalila imayi Sansón intzii-totakyaaro oporiki. Ari okaimaki amiitirini iisiki, onkarati 7 yampitaisiro intotaitiri. Arira itanakari iroñaaka omaimanitziri.

²⁰ Okaima-kotakiri, okantziri: "¡Sansón, yairika-tyiimi Kinawaita-niriiti!" Ari isaakiwitanaja Sansón, isiyakaantaki airo yiitsinampai-tziri ikimita-piinta-witaro, ti iyoti yooka-nakiri Pawa.

²¹ Ari ipokajiita-paaki Kinawaita-niriiti yairika-paakiri, ikithoryii-takiri irooki yaitanakiri nampitsiki Sintsi-winiki, yoosotantatikari asirotha kitiriri, yaitanakiri yantawaiti isaikayitzi asita-kotaari, ari isintsiwintaitziri intononki pankirintsi-pani iwitsikaitiri yatantaitani.

²² Iro kantacha itanaaro osanthatanaji iisi.

Ikamantakari Sansón

²³ Ari yapatojiitaka ijiwari Kinawaita-niriiti yoimosirinkyaa yiitsinampaakiri Sansón, in-

intzi impomitiniri yatsipita-kaani iwawa-niroti Kyaatsi. Iroka ikantzi ipanthaa-jiitzi:

“Iriira awawani sinitakairi akisanaintani Sansón.”

²⁴ Ikanta iñaajiitakiro atziri-payi, imatanakiro irirori ipanthai, itharowinta-wintari iwawa-niroti, ikantajiitzi:

“Iriitaki awawani sinitakairiri aisaniaintani Sansón,

Iriitaki iriapiro-witachari iyaaripirotzi-tairo awankiri,

Iwamaaki oshiki ashininka-payi.”

²⁵ Okanta ikimo-siri-jiitanaki, ikantajiitaki: “Pamakiri Sansón asironta-mintha-waityaari.” Ikanta yaita-paintziri Sansón isaikira tsika yasitakoi-tziri, oshiki isironta-winta-waitakari. Ikanta ikaratakiro isironta-winta-waitakari, ikatziyakiri okatziyaka apiti otzinkami pankotsi.

²⁶ Ikanta iñaakiro Sansón oshiki isirontzita-winta-waitai-takari, ikantanakiri mainari akathata-kiriri: “Pisirinkina tsika okatziyatka otzinkamiki karapapanko nairikiro. Nonintzi nontzityaaro.”

²⁷ Ari ipiyojiitakan oshiki ijwari Kinawaitanriiti karapapankoki, piyotaka aajatzi oshiki atziri-payi sirampari aajatzi kooya. Tzimitacha atziri jinoki pankotsi ikaratzi 3,000, iritaki amina-minthatziri isironta-minthai-tarira Sansón.

²⁸ Ari yamanairiri Sansón, ikantzi: “;Pawá Sintsi-pirori, apatziro nonintzi piwiraantyaaro pinkisa-wintyaana! Tima oshiki ithainka-mawaitakina Kinawaita-niriiti ikithoryaakiro apitiroiti noki, nonintzi iroñaaka Pawa

pinkanta-kaiyaaro ontzimi-motina nosintsinka, nonkisa-winta-wajyaata.”

²⁹ Ikanta ikaratakiro ikowa-kotakiri Pawa, itzitanakaro apitira otzinkami otzitzirori maaroni pankotsi,

³⁰ ikaimanaki sintsii, ikantzi: “¡Ari inkaratina naaka maaroni Kinawaita-niriiti inkami!” Itatsinka-maita-nakaro sintsii tzinkamitsi, tyaanaki pankotsi anawyaa-paakiri atziri-payi piyotain-chari. Oshiki ikaratzi iwamaaki Sansón, anaanakiro ikaratzi iwamaa-piintakiri ainiro yañaawita.

³¹ Ikanta ipokajiitaki iririntzi-payi Sansón itsipayitakari ikaratzi ishininka-yitari, yaitanajiri, inkitaitiri tsika ikitaita-kirira pairani Manoa, iriri Sansón, anta Sanii-winiki otsipa-nampitari Amanawiniki. Tima yoka Sansón osamani ijiwatakiri ishininka Israel-iiti okaratzi 20 osarintsi.

21

²⁵ Pairani tikira intzimanaki iriipirori iwinkathariti Israel-iiti, yantasi-yitakaro aparo-payi okaratzi inintayi-tziri.

**Ashéninka Perené
Ashéninka Perené: Ashéninka Perené (New
Testament+)**

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Ashéninka Perené)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source
files dated 29 Jan 2022

4937822c-7fbb-5a7c-989d-ccf71fe482a2